

BÖLÜM 1

1.2. ARTERİYEL ANATOMİ

Emre KAYMAKCI¹

Giriş

Arteriyel hastalıklara yaklaşımın temelini anatomi oluşturmaktadır. Vasküler anatomiyi iyi kavrayamamış bir hekim ne tanıda ne de tedavide başarılı olabilir. Anatomiyi iyi öğrenmenin yolu pratik ve görsele dayalı eğitimden geçse de pratik eğitimin başarılı olabilmesi için teorik anatomi eğitimi temel oluşturmaktadır. Bu nedenle klinik yaklaşımlara geçmeden önce vasküler anatominin eksiksiz benimsenmesi çok önemlidir.

Aorta

Dolaşım sisteminin ana damarı olan aorta çıkımında yaklaşık 3 cm çapındadır. Sol 3.kıkırdak kaburganın alt kenarı seviyesinden ve sternum'un sol yarısının arkasında sol ventrikülden başlar. Buradan manubrium sterni orta hizasına kadar yukarı çıktıktan sonra sola ve arkaya doğru yön değiştirir. Vertebraların sol tarafında seyrettikten sonra diyaframa hizasında 12. torakal vertebra alt kenarında hiatus aorticus'tan geçerek karın boşluğuna girer. 4. lumbal vertebra hizasında terminal dalları olan sağ ve sol common iliak arterler'e ayrılır. Pars ascendens, arcus, pars descendens olmak üzere 3 bölümde incelenir. Pars descendens'in toraks boşluğunda bulunan kısmına pars thoracica, abdominal boşlukta bulunan kısmına pars abdominalis denir.(1)

¹ Uzm. Dr., Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, kaymakciemrekc@gmail.com

doğru Őu Őekilde sıralanır; M.tibialis posterior tendonu, m.flexor digitorum longus tendonu, a.tibialis posterior-v.tibialis posterior-n.tibialis, m.flexor hallucis longus tendonu(3)

Dalları Őu Őekilde sayılabilir: r.circumflexus fibularis, a.nutricia tibialis, r.malleolaris medialis, r.calcaneni, a.plantaris medialis, a.plantaris lateralis, a.fibularis (peronea). Peroneal arter posterior tibial arterin en kalın dalıdır. M.popliteus alt kenarının 2.5 cm altından ayrılan bu arter bacağıın arkasında ve derinde yer alır. Fibula'nın medial kenarı boyunca oblik olarak aŐađı doğru uzanır. Burada r.calcaneni dallarına ayrılarak rete calcaneum denilen calcaneus'un arka dıŐ kısmındaki damar ağının yapısına katılır. Posterior tibial arterin distal dalları medial ve lateral malleoller etrafında damar ağı oluŐturur. Bunlara rete malleolare mediale ve laterale denir. A.plantaris lateralis dalı a. dorsalis pedis'in a.plantaris profundus'u ile anastomoz yaparak arcus plantaris profundusunu oluŐturur.(3)

Kaynaklar

1. Arıncı, K. , Elhan, A. (2014). ANATOMİ 2.Cilt (5.Baskı). Ankara: GüneŐ Tıp Kitapevleri
2. Çimen, A. (1996). ANATOMİ (6.Baskı). Bursa: Uludađ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Yayınları
3. Taner, D. (2007). Fonksiyonel ANATOMİ Ekstremiteler ve Sırt Bölgesi, (3.Baskı), Ankara: Pelikan Yayınları
4. Sancak, B. , Cumhuri, M. (2004) Fonksiyonel ANATOMİ BaŐ-Boyun ve İÇ Organlar, (3.Baskı), Ankara: ODTÜ Yayıncılık